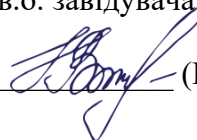

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової освіти
протокол № 8 від 31.01.2024 р.
в.о. завідувача кафедри

 (Наталія ВОРОПАЙ)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 20. ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ 2024

Назва освітньої компоненти	ОК 20. Вікова та педагогічна психологія.
Викладач (і)	Казаннікова Олена Василівна.
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2174
Контактний тел.	0990054394
Е-mail викладача:	hkazannikova@gmail.com Okazannikova@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Тиждень А, понеділок, 4 пара. Тиждень Б, понеділок 4 пара.

1. Анотація до курсу.

Вікова психологія є багатогалузевою академічною наукою, яка вивчає психічний розвиток людини від народження до старості, маючи чітко окреслений предмет дослідження, послуговуючись загальнонауковими і специфічними методами, методиками, критеріями дослідження. Вікова психологія зосереджена на проблемах психічного життя людини, виокремлюючи в ньому обумовлені віковим розвитком особливості, тенденції процеси. Вікова психологія вивчає загальні закономірності, особливості виникнення і розвитку психічних процесів і властивостей особистості, причини і закономірності переходу від одного вікового періоду до наступного, становлення різних видів діяльності. Вікова психологія виявляє структурні зміни, новоутворення, що формуються з віком у психіці та діяльності людини, знаменуючи собою переходи до нових ступенів її розвитку. Предметом вивчення обов'язкової освітньої компоненти є фактори, закономірності, механізми та динаміка психічного розвитку на різних етапах онтогенезу.

2. Мета і завдання курсу.

Мета: ознайомити здобувачів з теоретико-методологічними засадами Вікової психології усвідомлення здобувачами значущості знань про віковий розвиток підростаючої особистості як необхідної умови професійної майстерності педагога.

Завдання:

Методичні:

- озброїти знаннями щодо особливостей психічного розвитку в дитинстві;

- сформувати у здобувачів науковий підхід до розуміння вікового розвитку психіки;
- проаналізувати рушійні сили та закономірності психічного розвитку;
- розкрити закони й закономірності психічного розвитку;
- визначити критерії вікової періодизації;
- схарактеризувати особливості вікового розвитку на етапах дитинства;
- проаналізувати індивідуальні особливості розвитку в дитинстві;
- довести необхідність знань з вікової психології для педагога початкової школи.

Методичні:

- сприяти ефективному використанню знань з вікової психології у професійній педагогічній діяльності.

3. Програмні компетентності та програмні результати навчання.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p>
7 – Програмні результати навчання	

ПР-3	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-7	Планувати й здійснювати освітній процес із урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПР-8.	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПР-11.	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-15.	Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу
ПР-16.	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	20	20	80

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ вибірковий
2023-2024	2	Початкова освіта	1	Обов'язкова компонента освітньої програми

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійні засоби, презентації, відеофрагменти занять, відеолекції

7. Політика курсу. Лекції з дисципліни здобувач має відвідувати обов'язково. Опанування освітньою компонентою у разі пропуску 50% занять, у тому числі, що були проведені дистанційно, без поважної причини, буде оцінено на FX. На сайті KSU online викладено додаткові матеріали, покликання на відео, плани практичних та завдання до кожної теми. На практичних заняттях необхідною є активна

участь в обговоренні питань, заохочується висловлення та аргументація власної точки зору з проблеми або питання. Здобувач має володіти спеціальною термінологією у межах теми, вільно користуватися знаннями із раніше вивчених дисциплін, наводити приклади. Обов'язковим є підготовка самостійної роботи, які здобувач має виконати в установлені терміни. Особливу увагу необхідно звернути на дотримання Кодексу доброчесності. Студент несе відповідальність за запозичення матеріалів інших авторів (з інтернет-джерел, у однокласників тощо). У разі виявлення плагіату робота оцінюється на 0 балів без надання можливості перекладання. Відповідно, загальна оцінка за курс буде знижена.

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації. Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Не дотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали.

ШЛЯХИ І СПОСОБИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ:

- написання коду з мов програмування з наступною перевіркою та уточненням;
- визначення найкращих альтернатив серед багатьох варіантів за уточнюючими критеріями (з урахуванням існуючих обмежень) для прийняття рішення;
- генерування завдань для перевірки власних знань за певними темами для самопідготовки до форм контролю;
- генерування тексту для аналізу його;
- генерування (пошук) інформації відповідно до запиту;
- підготовка (за потреби) засобів візуалізації результатів курсової / кваліфікаційної роботи (колекції, програми, відеоролики, комп'ютерні презентації тощо) (зокрема, для мистецьких спеціальностей);
- розвиток критичного мислення, шляхом аналізу й порівняння відповідей ШІ з перевіреними джерелами інформації;
- генерування ідей, що надалі будуть розвинені здобувачем вищої освіти самостійно;
- перекладання з однієї мови на іншу;
- вивчення іноземних мов (миттєвий зворотний зв'язок із вимови, граматики і словникового запасу);
- реставрування світлин;

– допомога здобувачам навчатися у своєму власному темпі, співпрацювати один з одним і мати повний доступ до освітніх ресурсів в цифровому середовищі.

НЕ РЕКОМЕНДОВАНО використовувати штучний інтелект у навчанні в таких видах діяльності:

- виконуючи контрольні заходи (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії);
- під час написання есею на задану тематику (есе повинно містити власні враження, обґрунтування та міркування з конкретного приводу чи питання. Для здобувачів це самостійна творча робота аналітичного, оповідального, описового, рефлексивного, критичного характеру, тому згенерований ШІ текст, що не містить власних міркувань, аналізу і критики, не може бути представлений як авторське есе);
- виконуючи розрахункові завдання (генеративні платформи загального призначення можуть виконувати (на поточному етапі розвитку) прості обчислення на рівні арифметичних дій та не складних перетворень, тому розв’язування задач та виконання розрахункових робіт буде містити логічні помилки, суперечності. Для розрахунків краще використовувати інструменти ШІ спеціального призначення (наприклад, Wolfram|Alpha);
- публікуючи повідомлення зі згенерованими зображеннями (зокрема, у соціальних мережах згенероване зображення є ілюстрацією і знецінює реальність та важливість повідомлення / новини, а також сприймається як вигадана історія).

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Вікова психологія					
2г./2г.	Тема 1: Теоретичні основи вікової психології План 1. Вікова психологія як галузь психологічної науки. 2. Загальна характеристика психічного розвитку. 3. Фактори та умови психічного розвитку. 4. Суперечності та закономірності	Лекція, практичне заняття	2,3,4,5,7	Практичні завдання 1. Тестовий контроль знань. 2. Розв’язання психологічних задач. 3. Альтернативні запитання: - Проаналізуйте методологічні основи вікової психології (принципи, методи). - Схарактеризуйте специфіку методів вікової психології. - Порівняйте поняття «розвиток»,	5

	<p>психічного розвитку.</p> <p>5. Періодизація психічного розвитку.</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1.Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіль: НК Богдан, 2009. С.4-33.</p> <p>2. Пісоцький В.П., Горянська А.М. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі. Навч. посібник. К.: КНТ, 2019. С.4-53.</p> <p>3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С.7-30.</p> <p>4. Сергієнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. С.7-76.</p>			<p>«формування», «дозрівання» (термінологічний словник).</p> <p>- Розкрийте зміст понять «вік», «вікова періодизація», «вікова криза» (термінологічний словник).</p> <p>- Проаналізуйте співвідношення біологічного і соціального в психічному розвитку дитини.</p> <p>- Визначте, яку роль у розвитку відіграє активність особистості.</p> <p>- Доведіть, що суперечності є базовими для психічного розвитку особистості.</p> <p>- Проаналізуйте особливості індивідуальних варіантів розвитку</p> <p>- Розкрийте роль вікової психології в професії педагога.</p>	
10г.	<p>Тема 1: Теоретичні основи вікової психології. Історія вікової психології.</p> <p>Питання для вивчення:</p> <p>1.Зародження знань з вікової психології у давньому світі.</p> <p>2.Розвиток вікової психології у період від феодалізму до 18століття.</p> <p>3.Вікова психологія в епоху просвітництва.</p> <p>4.Становлення вікової психології у 19-20 столітті.</p> <p>5. Загальні тенденції розвитку вікової психології у 21 столітті.</p> <p>6. Теретичні концепції вікової психології.</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1.Заброцький М.М. Основи вікової</p>	Самостійна робота	2,3,4,5,7	<p>Практичні завдання</p> <p>1. Проаналізуйте історичні зміни поняття «дитинство».</p> <p>2. Схарактеризуйте проблему розуміння дитячого розвитку в роботах класиків психології.</p> <p>3. Проаналізуйте ключові позиції теорій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - еволюційного напрямку (біологізаторська течія); - революційного напрямку (соціологізаторська течія); - компромісного (стохастичний) варіанту; - функціонального напрямку; 	2

	<p>психології. Навч. посібник. Тернопіль: НК Богдан, 2009. С.8-15.</p> <p>2. Пісоцький В.П., Горянська А.М. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі. Навч. посібник. К.: КНТ, 2019. С.53-109.</p> <p>3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С.39-72.</p> <p>4. Сергієнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. С.34-55.</p>			<p>-діалектико-матеріалістичного напрямку.</p> <p>4. Схарактеризуйте основні напрями вітчизняної вікової психології.</p>	
2/2г.	<p>Тема 2: Психічний розвиток на ранніх етапах онтогенезу.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пренатальний розвиток. 2. Особливості розвитку новонародженого. 3. Психічний розвиток немовляти. 4. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність на першому році життя. 5. Криза першого року життя. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіль: НК Богдан, 2009. С.33-45. 2. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2008. С.71-154. 3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С.111-141. 	Лекція, практичне заняття	2,3,4, 5,6,7,8	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестовий контроль знань. 2. Розв'язання психологічних задач і вправ. 3.Відповіді на альтернативні запитання: <ul style="list-style-type: none"> - Схарактеризуйте фази пренатального розвитку. - Доведіть необхідність внутрішньоутробного виховання плода. - Назвіть і схарактеризуйте небезпечні періоди пренатального розвитку - Доведіть соціальність дитини з моменту народження. - Розкрийте сутність «комплексу пожвавлення» та його значення як критерію психічного розвитку дитини. - Проаналізуйте пізнавальний розвиток немовляти. - Розкрийте особливості та значення 	5

	4. Сергієнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. С.86-129.			кризи першого року життя дитини.	
10г.	<p>Тема 2: Психічний розвиток на ранніх етапах онтогенезу. Соціалізація дитини першого року життя</p> <p>Питання для вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Планування» дитини. Підготовка до майбутнього батьківства 2. Сім'я в очікуванні дитини. 3. Прихильність як умова оптимального розвитку дитини. 4. Поведінкові особливості немовляти. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіна Дж. Правила розвитку мозку дитини. К.: Наш формат, 2017. С.9-65. 2. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С.111-141. 	Самостійна робота	2,3,4, 5,6,7,8,11	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ознайомтесь із допологовою діагностикою та терапією. 2. Охарактеризуйте стадії пологів. Розкрийте можливі ускладнення пологів. 3. Проаналізуйте сутність і наслідки післяпологової депресії. 4. Розкрийте фази формування прихильності у дитини. 5. Доведіть необхідність задоволення потреби дитини у безпеці. 6. Схарактеризуйте типи прихильності немовляти до матері. 7. Проаналізуйте особливості соціальної поведінки немовляти. 	2
2г./2г.	<p>Тема 3: Психологія дитини раннього віку</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ранній вік та його значення для подальшого розвитку дитини 2. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність у ранньому дитинстві. 3. Новоутворення в ранньому дитинстві. 4. Передумови формування особистості у ранньому дитинстві. 5. Криза трьох років. <p>Рекомендована література:</p>	Лекція, практичне заняття	1,2,4,8,7,11.	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. . Тестовий контроль знань. 2. Розв'язання психологічних задач і вправ. 3.Відповіді на альтернативні запитання: <ul style="list-style-type: none"> - Схарактеризуйте етапи формування предметної діяльності в ранньому дитинстві. Порівняйте співвідносні та знаряддеві дії дитини. - Проаналізуйте особливості когнітивного та емоційного розвитку 	5

	<p>1.Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіль: НК Богдан, 2009. С.33-45.</p> <p>2. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2008. С.111-154.</p> <p>3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С. 134-141.</p>			<p>дітей раннього віку.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розкрийте специфіку мотиваційної сфери дітей раннього віку. Доведіть що потреби є джерелом психічної активності дитини. - Розкрийте особливості розвитку Я-концепції у дітей раннього віку. - Сформулюйте рекомендації батькам щодо їх поведінки в період кризи трьох років у дитини. 	
10г.	<p>Тема 3: Психологія дитини раннього віку. Соціалізація в ранньому дитинстві Питання для вивчення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна поведінка дитини раннього віку. 2. Особливості спілкування дитини 1-3х років з дорослими. 3. Спілкування дитини раннього віку з однолітками. 4. Розвиток мовлення дитини раннього віку. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. С.41, 50. 2. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2008. С.126-133. 	Самостійна робота	1,2,4,8,7,11	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Схарактеризуйте форми спілкування дитини раннього віку з дорослими (за М.І. Лісіною). 2. Проаналізуйте взаємодію і спілкування дітей раннього віку з однолітками. 3. Розкрийте роль наслідування у формуванні соціальної поведінки дитини раннього віку. Визначте форму спілкування дітей раннього віку з однолітками. 4. Обґрунтуйте роль мовлення у розвитку спілкування і соціальної поведінки у дітей раннього віку. 5. Проаналізуйте розвиток соціальної поведінки у дітей раннього віку 	2
2/2г.	<p>Тема 4: Психічний і особистісний розвиток дитини дошкільного віку. План</p>	Лекція, практичне заняття	1,4,5,7,11	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестовий контроль знань. 2. Розв'язання психологічних задач і 	5

	<p>1. Соціальна ситуація розвитку у дошкільному віці.</p> <p>2. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку.</p> <p>3. Розвиток психічних процесів дошкільника.</p> <p>4. Формування особистості дошкільника.</p> <p>5. Новоутворення дошкільного віку.</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1.Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 392с.</p> <p>2. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2008. С.154-420.</p> <p>3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С. 141-165.</p>			<p>вправ.</p> <p>3.Відповіді на альтернативні запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розкрийте зміст протиріччя у дошкільному віці. - Обґрунтуйте соціально обумовлений характер сюжетно-рольової гри. - Схарактеризуйте етапи розвитку сюжетно-рольової гри. - Проаналізуйте види діяльності в дошкільному віці. - Схарактеризуйте особливості когнітивного розвитку дошкільників. - Розкрийте особливості афективної сфери дітей дошкільного віку. - Визначте специфіку мотиваційної сфери дошкільників. - Розкрийте особливості розвитку самооцінки у дітей дошкільного віку. <p>4. Підготуйте доповідь з теми: Корисні іграшки для дітей дошкільного віку.</p>	
10г.	<p>Тема 4: Психічний і особистісний розвиток дитини дошкільного віку. Соціалізація дитини дошкільного віку.</p> <p>Питання для вивчення</p> <p>1. Розвиток просоціальної поведінки у дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Спілкування як фактор соціалізації дошкільників. Форми спілкування в дошкільному віці.</p> <p>3. Особливості спілкування дошкільника з дорослими.</p>	Самостійна робота	1,4,5,7,11	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Порівняйте спілкування дошкільника з дорослими та однолітками.</p> <p>2. Порівняйте особливості спілкування дошкільника з батьками та вихователями.</p> <p>3. Охарактеризуйте вплив групи закладу дошкільної освіти на розвиток дитини дошкільного віку.</p> <p>4. Проаналізуйте причини конфліктів між дітьми дошкільного віку.</p> <p>5. Розкрийте особливості взаємодії та</p>	2

	<p>4. Спілкування дошкільника з однолітками. Рекомендована література: 1.Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. С.38-55. 2. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2008. С.206-221. 3. Розвиток особистості в різних умовах соціалізації. Монографія. За ре. Л.О. Калмикової. К.ВД Слово, 2016. С.26-50.</p>			<p>спілкування між сіблінгами.. 6. Проаналізуйте гендерні відмінності в поведінці дошкільників.</p>	
4/4г.	<p>Тема 5: Психологія молодшого школяра. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Готовність дитини до навчання в школі. 2. Особливості дітей шестирічного віку. 3. Психологічна характеристика соціальної ситуації розвитку в молодшому шкільному віці. 4. Розвиток психічних процесів у дітей молодшого шкільного віку. 5. Формування особистості дитини в початкових класах. 6. Новоутворення молодшого шкільного віку. <p>Рекомендована література: 1.Адаптація учнів до шкільного навчання. За ред.. Л.Д. Покроєвої. Х.: Х.: Ранок, 2011. С.16-54. 2. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіл: НК Богдан, 2009. С.57-71. 3. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота</p>	Лекція, практичне заняття	2,3,5, 7,9,10,12	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестовий контроль знань. 2. Розв'язання психологічних задач і вправ. 3.Відповіді на альтернативні запитання: <ul style="list-style-type: none"> - Харктеристика компонентів психологічної готовності дітей до школи. - Причини, сутність та суперечності кризи 6-7 років. - Проблема адаптації до школи дітей шестирічного віку. - Специфіка та динаміка навчальних мотивів у молодшому шкільному віці. - Стадія розумового розвитку молодших школярів (За Ж.Піаже). - Самосвідомість та самооцінка молодших школярів. - Результат розвитку молодших школярів на кінець періоду. 4. Проаналізуйте методики діагностики 	5

	<p>психолога з молодшими школярами. Метод. посібник. К.: Літера ЛТД, 2014. С.16-250.</p> <p>3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2005.С. 165-191.</p>			<p>психологічної готовності дітей до школи і особливостей психічного розвитку молодших школярів</p>	
10г.	<p>Тема 5: Психологія молодшого школяра. Соціалізація молодших школярів</p> <p>Питання для вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розвиток соціальної поведінки у молодших школярів. 2. Поведінка і спілкування молодших школярів в школі. 3. Поведінка і спілкування молодших школярів в колі однолітків. 4. Поведінка і спілкування молодших школярів в родині. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Адаптація учнів до шкільного навчання. За ред.. Л.Д. Покроєвої. Х.: Х.: Ранок, 2011. С.16-54. 2. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіл: НК Богдан, 2009. С.57-71. 3. Розвиток особистості в різних умовах соціалізації. Монографія. За ре. Л.О. Калмикової. К.ВД Слово, 2016. С.50-61. 4. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. С.149-153. 	Самостійна робота	2,3,5, 7,9,10,12	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Проаналізуйте взаємини молодшого школяра з вчителем. 2.Розкрийте вплив батьківського ставлення на формування соціальної поведінки учнів-початківців. 3. Схарактеризуйте роль успішної адаптації до школи як умови соціального розвитку школяра. 4. Проаналізуйте критерії популярності молодшого школяра серед ровесників. 	2

				Сума балів за 1 модуль	35 балів

Модуль 2. Педагогічна психологія

2г./2г..	<p>Тема 6: Психологія виховання</p> <p>План</p> <p>1. Завдання і зміст виховання на сучасному етапі реформування освіти та війни з агресором.</p> <p>2. Теоретичні засади виховання особистості дитини.</p> <p>3. Психологічні механізми та чинники виховання.</p> <p>4. Показники і критерії вихованості особистості дитини.</p> <p>5. Чинники ефективності виховної роботи.</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. С. 80-90.</p> <p>2. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.97-107.</p> <p>3. Подоляк Л.Г., Главник О.П. Основи педагогічної психології (психологія виховання). К.: Главник, 2011. С.3-56.</p> <p>4. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.89-145.</p>	Лекція, практичне заняття	3, 6,7,8,12	<p>Практичні завдання:</p> <p>1. Тестовий контроль знань.</p> <p>2. Розв'язання психологічних задач і вправ.</p> <p>3. Відповіді на альтернативні запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розвиток психології виховання. - Основні тенденції розвитку психології виховання. - Гуманізація виховання. Особистісна орієнтація виховних технологій. - Значення психологічних знань для побудови теорії виховання. - Психологічні основи керівництва процесом виховання. - Активність дитини у виховному процесі. - Психологічний аналіз методів педагогічного впливу на дитину. <p>4. Сформулюйте рекомендації батькам і педагогам щодо оптимізації виховних впливів.</p>	5
	<p>Тема 8: Психологія виховання. Вікові та індивідуальні аспекти виховання.</p>	Самостійна робота	3, 6,7,8	<p>Практичні завдання</p> <p>1. Проаналізуйте психологічні основи</p>	3

10г.	<p>Питання для вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Проектування становлення особистості дитини. 2. Вікові аспекти виховання дитини. 3. Індивідуальний підхід у вихованні дітей. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.97-107. 2. Товкач І.Є. Хочу бути мамою, хочу бути татом. Нвч.-метод. посібник. К.: ВД Слово, 2012. 368с. 3. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.89-145. 			<p>керівництва процесом виховання з урахуванням своєрідності розвитку дитини на кожному віковому етапі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Схарактеризуйте особливості виховання дітей до вступу до школи. 3. Схарактеризуйте особливості виховання молодших школярів. 4. Проаналізуйте особливості гендерного виховання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. 	
4/4г.	<p>Тема 7: Психологія навчання та навчальної діяльності</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Сутність навчіння, навчання, учіння і навчальної діяльності. 2.Види, рівні і механізми учіння і навчіння. 3. Психологічні особливості навчальної діяльності. 4. Чинники ефективності навчання. 5. Психологічні основи оптимізації навчання. <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.79-97. 2. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота 	Лекція, практичне заняття	3,5,8,10,12	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестовий контроль знань. 2. Розв'язання психологічних задач і вправ. 3.Відповіді на альтернативні запитання. <ul style="list-style-type: none"> - Психологічні основи освітніх технологій. - Характеристика психологічних теорій навчання. - Типи та види навчання. - Психологія засобів та методів навчання. - Вікові аспекти навчання. - Індивідуалізація та диференціація навчання. - Стили навчальної діяльності молодших школярів. 	5

	<p>психолога з молодшими школярами. Метод. посібник. К.: Літера ЛТД, 2014. С.45-57.</p> <p>3. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.145-259.</p>				
10г.	<p>Тема 7: Психологія навчання та навчальної діяльності. Особливості навчальної діяльності молодших школярів. Питання для вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка навчальної діяльності молодших школярів. 2. Цілі та мотиви навчальної діяльності молодших школярів. 3. Психологічна характеристика навчальних дій, операцій, способів. 4. Результат навчальної діяльності молодших школярів. 5. Здатність до навчання (научуваність). <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.79-97. 2. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота психолога з молодшими школярами. Метод. посібник. К.: Літера ЛТД, 2014. С.45-57. 3. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.152-183. 	Самостійна робота	3,5,8,10,12.	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте особливості формування навчальної діяльності у молодших школярів. 2. Доведіть необхідність вивчення вчителем процесу формування навчальної діяльності у молодших школярів. 3. Ознайомтесь із діагностичним аркушем «Формування навчальної діяльності» Г.В. Репіної та Е.В. Заїки. 4. Опишіть рівні сформованості компонентів навчальної діяльності в учнів-початківців. 5. Проаналізуйте причини неуспішності у навчанні молодших школярів. 6. Схарактеризуйте типи неуспішних у навчанні учнів. 	4
2/2г.	<p>Тема 8: Психологія педагогічної діяльності та особистості педагога.</p>	Лекція, практичне	3,8.	<p>Практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестовий контроль знань. 	5

	<p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Загальна характеристика педагогічної діяльності.</p> <p>2. Психологія стилів педагогічної діяльності.</p> <p>3. Педагог як суб'єкт педагогічної діяльності.</p> <p>4. Психологічна характеристика особистості вчителя.</p> <p>5. Професійна придатність педагога.</p> <p>Рекомендована література:</p> <p>1. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.107-119.</p> <p>2. Поліщук В.М. Вікова та педагогічна психологія. Навч.-метод. посібник. Суми: ВТД Університетська книга, 2011. С.256-267.</p> <p>3. Професія педагога: розвиток та самозбереження. Упоряд. Л. Галіцина. К.: Шкільний світ, 2010. 128с.</p> <p>4. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.352-364.</p>	заняття		<p>2. Розв'язання психологічних задач і вправ.</p> <p>3. Відповіді на альтернативні запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Схарактеризуйте функції педагогічної діяльності. - Визначте місце педагогічної діяльності в системі інших видів діяльності. - Проаналізуйте професійно значущі якості вчителя початкових класів. - Професійна самосвідомість вчителя. - Стресостійкість як значуща риса особистості вчителя. - Адаптація педагога до умов професійної діяльності. 	
10г.	<p>Тема 8: Психологія педагогічної діяльності та особистості педагога. Педагогічне спілкування.</p> <p style="text-align: center;">Питання для вивчення:</p> <p>1. Педагогічне спілкування як форма педагогічної взаємодії.</p> <p>2. Функції та етапи педагогічного</p>	Самостійна робота	3,8.	<p style="text-align: center;">Практичні завдання:</p> <p>1. Проаналізуйте взаємодію учителя із соціальним оточенням.</p> <p>2. Схарактеризуйте протиріччя педагогічної взаємодії та бар'єри в педагогічному спілкуванні.</p> <p>3. Розкрийте особливості педагогічного</p>	3

	<p>спілкування. 3. Стили педагогічного спілкування. 4. Педагогічні конфлікти та їх прояв в професійній діяльності Рекомендована література: 1. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С.113-119. 2. Професія педагога: розвиток та самозбереження. Упоряд. Л. Галіцина. К.: Шкільний світ, 2010. 128с. 3. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К. Академвидав, 2010. С.364-372.</p>			<p>конфлікту та умови його запобігання. 4. Наведіть приклади стратегій (моделей) вирішення педагогічних конфліктів. 5. Визначте сутність психологічного клімату в педагогічному колективі.</p>	
				Сума балів за 2 модуль	25 бали
				Сума балів за 1, 2 модулі	60 балів
		екзамен		<p>1. Сутність, об'єкт, предмет вікової психології. 2. Методологічні засади вікової психології. 3. Структура, функції, завдання вікової психології. 4. Напрями, концепції, теорії вікової психології. 5. Виникнення і розвиток вікової психології. 6. Загальна характеристика психічного розвитку. Фактори та умови психічного розвитку. 7. Суперечності та закономірності психічного розвитку. 8. Періодизація психічного розвитку.</p>	40 балів

				<p>9. Критерії вікової періодизації.</p> <p>10. Загальна характеристика пренатального розвитку.</p> <p>11. Особливості розвитку новонародженого.</p> <p>12. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність на першому році життя.</p> <p>13. Криза першого року життя.</p> <p>14. Прихильність як умова оптимального розвитку дитини.</p> <p>15. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність у ранньому дитинстві.</p> <p>16. Розвиток психічних процесів у дитини раннього віку.</p> <p>17. Новоутворення в ранньому дитинстві.</p> <p>18. Передумови формування особистості у ранньому дитинстві.</p> <p>19. Криза трьох років.</p> <p>20. Спілкування дитини раннього віку з дорослими та однолітками.</p> <p>21. Соціальна ситуація розвитку у дошкільному віці.</p> <p>22. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку.</p> <p>23. Розвиток психічних процесів дошкільника.</p> <p>24. Формування особистості дошкільника.</p> <p>25. Розвиток соціальної поведінки у дошкільника.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>26. Форми спілкування в дошкільному віці.</p> <p>27. Новоутворення дошкільного віку.</p> <p>28. Готовність дитини до систематичного навчання в школі.</p> <p>29. Психологічні особливості дітей 6-річного віку.</p> <p>30. Адаптація дитини до навчання в школі.</p> <p>31. Соціальна ситуація розвитку в молодшому шкільному віці.</p> <p>32. Навчальна діяльність як провідна діяльність молодших школярів.</p> <p>33. Розвиток психічних процесів у молодших школярів.</p> <p>34. Формування особистості в учнів початкової школи.</p> <p>35. Поведінка і спілкування молодших школярів.</p> <p>36. Новоутворення молодшого шкільного віку.</p> <p>37. Завдання і зміст виховання на сучасному етапі реформування освіти та війни з агресором.</p> <p>38. Теоретичні засади виховання особистості дитини.</p> <p>39. Психологічні механізми та чинники виховання.</p> <p>40. Показники і критерії вихованості особистості дитини.</p> <p>41. Чинники ефективності виховної</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>роботи.</p> <p>42. Психологічна характеристика методів педагогічного впливу на дитину.</p> <p>43. Вікові та індивідуальні аспекти виховання.</p> <p>44. Сутність навчіння, навчання, учіння і навчальної діяльності.</p> <p>45. Види, рівні і механізми учіння і навчіння.</p> <p>46. Вікові та індивідуальні особливості навчання.</p> <p>47. Особливості навчальної діяльності молодших школярів.</p> <p>48. Структура навчальної діяльності молодших школярів.</p> <p>49. Стили навчальної діяльності молодших школярів.</p> <p>50. Неуспішність молодших школярів у навчанні.</p> <p>51. Загальна характеристика педагогічної діяльності.</p> <p>52. Функції педагогічної діяльності.</p> <p>53. Стили педагогічної діяльності.</p> <p>54. Педагог як суб'єкт педагогічної діяльності.</p> <p>55. Психологічна характеристика особистості вчителя початкових класів.</p> <p>56. Стресостійкість як значуща риса особистості вчителя.</p> <p>57. Адаптація педагога до умов професійної діяльності.</p> <p>58. Педагогічне спілкування як форма</p>	
--	--	--	--	---	--

				педагогічної взаємодії. Функції педагогічного спілкування. 59. Стили педагогічного спілкування. 60. Педагогічні конфлікти, їх причини та стратегії вирішення.	
--	--	--	--	---	--

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимови до оцінювання програмних результатів навчання

9.1. Модуль 1. Психіка як осередок життя

Максимальна кількість балів за цей модуль – 35 балів

Усна відповідь і виконання практичних завдань - 25 балів.

Виконання завдань модулю самостійної роботи – 10 балів.

9.2. Модуль 2. Теоретичні та прикладні аспекти психодіагностики

Максимальна кількість балів за цей модуль – 25 балів

Усна відповідь і виконання практичних завдань - 15 балів.

Виконання завдань модулю самостійної роботи – 10 бали.

Екзамен (40 балів)

9.3 Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумкова оцінка за вивчення освітньої компоненти складає 100 балів (за аудиторну роботу – 50 балів, за самостійну роботу – 10 балів, за відповідь на екзамені – 40 балів)

За умови асинхронного формату участі здобувача на практичному занятті він може одержати 50% від максимальної кількості балів, виконавши обов'язкові письмові завдання. Одержати максимальну кількість балів здобувач може за умови синхронного формату участі на занятті, взявши участь в обговоренні теми, давши усні відповіді на питання, застосовуючи творчий підхід або додатково скласти тему.

Політика щодо подолання академічної неспішності: негативну оцінку можна підвищити, для цього студенту надається одна спроба. Якщо здобувач не засвоїв тему, пропустивши з поважної причини заняття - він може одержати консультацію у викладача та скласти тему. Ідентичні роботи, представлені різними здобувачами не оцінюються (зараховується 0 балів за кожну роботу). Додаткові бали (максимально 10) здобувач може набрати за рахунок неформальної освіти в межах освітньої траєкторії курсу (проходження вебінару, курсу підвищення кваліфікації тощо з одержанням відповідного сертифіката та наданням покликання на веб-сторінку). Максимальний бал за заняття здобувач одержує у разі вільного володіння матеріалом зі всіх питань плану заняття, спеціальною термінологією, активної участі в обговоренні питань та виконання завдань за планом заняття, при цьому висловлює аргументовано власну думку щодо досліджуваного явища, аналізує, співставляє та порівнює, використовує додаткові джерела інформації.

Критерії оцінювання здобувачів на практичних заняттях (синхронний формат)

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
Максимальна 5	відмінно	Відповідь або виконання завдання характеризується правильністю та повнотою без допомоги викладача. Здобувач вільно володіє термінологією з теми, логічно викладає матеріал, може самостійно навести приклади із власних спостережень, провести порівняльний аналіз явищ, що висвітлюються Рівень відповіді або виконання завдання є творчим.
4,5	добре	Відповідь або виконання завдання характеризується повнотою з незначними огріхами, що виправляються здобувачом самостійно без надання допомоги з боку викладача. Здобувач володіє матеріалом з теми, використовує терміни, може дати їм визначення. Викладення матеріалу з теми є чітким, логічним з наведенням прикладів із власних спостережень, використанням знань із суміжних дисциплін. Порівняльний аналіз явищ, що висвітлюються, виконує за допомогою консультації викладача (за навідними питаннями). Рівень відповіді або виконання завдання є продуктивним.
4	добре	Відповідь або виконання завдання характеризується недостатньою повнотою, але правильністю. Здобувач володіє обсягом знань та умінь, які є необхідними для розкриття теми, користується термінологією, однак визначення поняттям надає неточно. Під час проведення порівняльного аналізу досліджуваних явищ здобувач може припускатися окремих неточностей, які виправляє після надання консультативної допомоги викладача. Рівень відповіді або виконання завдання є продуктивним
3,5	задовільно	Відповідь або виконання завдання характеризується неповнотою і проводяться за допомогою консультації викладача. Здобувач неточно використовує терміни або зазнає труднощів під час характеристики визначень ключових понять теми. Під час проведення порівняльного аналізу досліджуваного явища спостерігається порушення логічності та точності. Необхідна консультативна допомога з боку викладача.

		Рівень відповіді або виконання завдання є репродуктивним.
3	задовільно	Відповідь або виконання завдання характеризується фрагментарністю і є можливими тільки за умови надання консультативної допомоги викладача. Здобувач частково володіє матеріалом з теми, не користується ключовими термінами, не може самостійно навести приклади із власних спостережень. Викладення матеріалу відбувається на репродуктивному рівні зі значною кількістю огріхів та неточностей під керівництвом викладача
1-2	незадовільно	Відповідь або виконання завдання характеризується неправильністю та фрагментарністю, відбуваються під керівництвом викладача. Теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою курсу, засвоєно частково, необхідні практичні уміння не сформовано.
0	незадовільно	Відповідь відсутня.

Критерії оцінювання здобувачів на практичних заняттях (асинхронний формат)

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
Максимальна 5	не передбачено	Відповідь або виконання завдання характеризується правильністю та повнотою без допомоги викладача. Здобувач вільно володіє термінологією з теми, логічно викладає матеріал, може самостійно навести приклади із власних спостережень, провести порівняльний аналіз явищ, що висвітлюються Рівень відповіді або виконання завдання є творчим.
4,5	не передбачено	Відповідь або виконання завдання характеризується повнотою з незначними огріхами, що виправляються здобувачом самостійно без надання допомоги з боку викладача. Здобувач володіє матеріалом з теми, використовує терміни, може дати їм визначення. Викладення

		<p>матеріалу з теми є чітким, логічним з наведенням прикладів із власних спостережень, використанням знань із суміжних дисциплін. Порівняльний аналіз явищ, що висвітлюються, виконує за допомогою консультації викладача (за навідними питаннями).</p> <p>Рівень відповіді або виконання завдання є продуктивним.</p>
4	добре	<p>Відповідь або виконання завдання характеризується недостатньою повнотою, але правильністю. Здобувач володіє обсягом знань та умінь, які є необхідними для розкриття теми, користується термінологією, однак визначення поняттям надає неточно. Під час проведення порівняльного аналізу досліджуваних явищ здобувач може припускатися окремих неточностей, які виправляє після надання консультативної допомоги викладача.</p> <p>Рівень відповіді або виконання завдання є продуктивним</p>
3,5	задовільно	<p>Відповідь або виконання завдання характеризується неповнотою і проводяться за допомогою консультації викладача. Здобувач неточно використовує терміни або зазнає труднощів під час характеристики визначень ключових понять теми. Під час проведення порівняльного аналізу досліджуваного явища спостерігається порушення логічності та точності. Необхідна консультативна допомога з боку викладача.</p> <p>Рівень відповіді або виконання завдання є репродуктивним.</p>
3	задовільно	<p>Відповідь або виконання завдання характеризується фрагментарністю і є можливими тільки за умови надання консультативної допомоги викладача.</p> <p>Здобувач частково володіє матеріалом з теми, не користується ключовими термінами, не може самостійно навести приклади із власних спостережень. Викладення матеріалу відбувається на репродуктивному рівні зі значною кількістю огріхів та неточностей під керівництвом викладача</p>
1-2	незадовільно	<p>Відповідь або виконання завдання характеризується неправильністю та фрагментарністю, відбуваються під керівництвом викладача. Теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою курсу, засвоєно частково, необхідні практичні уміння не сформовано.</p>
0	незадовільно	<p>Відповідь відсутня, завдання не виконано</p>

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
10	відмінно (A)	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою НІТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки
9	добре (B)	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
8	добре (C)	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
7	задовільно (E)	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
6	задовільно (D)	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
1-5	незадовільно (FX)	Завдання виконано невчасно і є дублюванням відомих джерел інформації. Оформлення не відповідає вимогам, що висуваються до даного виду робіт. Студент не орієнтується у змісті представленого матеріалу.
0	незадовільно (F)	Завдання не виконано або не дотримано кодексу доброчесності

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 392с.
2. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. Тернопіль: НК Богдан, 2009. 112с.
3. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. Курс лекцій. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 128с.
4. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2018. 432с.
5. Пісоцький В.П., Горянська А.М. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі. Навч. посібник. К.: КНТ, 2019. 144с.
6. Подоляк Л.Г., Главник О.П. Основи педагогічної психології (психологія виховання). Навч. посібник. К.: Главник, 2016. 112с.
7. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2015. 360с.
8. Савчин М.В. Педагогічна психологія. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2017. 424с.

Додаткові

9. Адаптація учнів до шкільного навчання. За ред. Л.Д. Покровської. Х.: Ранок, 2011. 192с.
10. Коробко С.Л., Коробко О.І. Робота психолога з молодшими школярами. Метод. посібник. К.: Літера ЛТД, 2014. 416с.
11. Медіна Дж. Правила розвитку мозку дитини. К.: Наш формат, 2017. 320с.
12. Розвиток особистості в різних умовах соціалізації. Монографія. За ред. Л.О. Калмикової, Г.О. Хомич. К.: ВД Слово, 2016. 472с.

Інтернет-ресурси

13. Закон України Про вищу освіту (електронний варіант). Режим доступу: osvita. ua / legislation / law/ 2235
14. <http://www.edu.yar.ru/russuan/psih> – каталог психодіагностичних методик та професійної літератури.
15. Електронні книги з вікової психології – <http://readbookz.com/>
16. <https://pidruchniki.com/1584072032918/psihologiya/psihodiagnostika>
17. <https://studfiles.net/preview/5111044/>